

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

„A magyar bírák mocsoktalan talárjáról lepattannak az igaztalan vádak”

A független magyar bíróság debreceni seregszemléje

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület vasárnap délelőtt tartotta országos kongresszusát a debreceni királyi ítélőtábla dísztermében. A független magyar bíróság seregszemléje lélek emelő és méltóságteljes megnyilatkozása volt a birói testület legmagasabb rendű erkölcsi világának, államfenntartó erejének és megdöntetlen tekintélyének; országos tanácskozásának rendjét és felszólalásainak színvonalát olyan morális fölény és előkelőség jellemezte, melynek el nem gyengülő ereje és diadalmas világnézetet sugárzó lelki világa legfontosabb és legigéretesebb biztosítékát adja az államalkotó magyar nemzet föltámadásának és az ebből folyó állami élet újraelésének. A vasárnapi kongresszus méltósága és csorbithatatlan tekintélye a lelkiismeret arisztokráciájának, a magyar bírák és ügyészek reprezentábilis testületének felbecsülhetetlen értékű hitvallomását jelenti és ez a szent tanuságtétel utmutató világosságot gyújtott a mindinkább sötétedő magyar éjtszakában.

A kongresszus közönsége

A római katolikus és református templomokban tartott könyörgő istentiszteletek után az Országos Birói és Ügyészi Egyesület nagygyűlésének előkelő közönsége a kir. Itélőtábla dísztermében gyülekezett. A kormány képviselőiben dr. Hadházy Zsigmond főispán vett részt a kongresszuson. Hivatalos képviselőben jelentek meg: Csóka Samuel városi főjegyző, dr. Vargha Elemér tb. városi főjegyző, dr. Papp Károly rector magnificus, dr. Barabási Kun József jog- és államtudománykari

Wolff Károly megnyitó beszéde

A nagygyűlést délelőtt fél 12 órakor nyitotta meg dr. Wolff Károly, akit a közönség percekig tartó ünnepléssel fogadott. Az előzáró megnyitó beszédét dr. Wolff Károly a következő beszédet mondotta:

— Ebben a pillanatban, amikor fölállottam a közgyűlés színe előtt, hogy számot adjak az egyesület munkájáról, teljes tudatában vagyok a helyzet komolyságának és tudom, hogy az egész ország erre a kongresszusra figyel. A magyar bíróság előtt zajlik le az élet tragikumának változata és e tragikum mellett a magyar birói kar hidegen áll az ő judiciumával. A bíró nem öncél, hanem nagy nemzeti érdekek szolgálatában áll. Oly nagyok a mi igazságaink, hogy nem szükséges azoknak részletes elemzése, mert maguktól beszélnek.

Akik azt hiszik, hogy a mi ajkunkról bármiféle politikai kijelentés fog

előtérbe kerül, dr. Galdnffy János kormányfőtanácsos, a Közjegyzői Kamara elnöke és dr. Tóth Aurél ny. kuriai bíró, az Ügyvédi Kamara alelnöke, a Jogász és Tisztviselő Kör elnöke. A kongresszuson a következő birói és ügyészi méltóságok vettek részt: dr. Wolff Károly, a főudvarnagyi bíróság elnöke, Félix Antal, dr. Olchváry Zoltán ítélőtáblai elnökök, dr. Vdtyl Sándor, a munkásb. bizt. bíróság elnöke, dabasi Halász Lajos, Rócz Ernő, dr. Aidnyi József, Boross Dezső, Illés Andor királyi főügyészek, dr. Jáky Dániel, dr. Kirchner Viktor, dr. Pazdr Zoltán, dr. Sebestyén Imre, Huszár Sándor, dr. Tóth Miklós, Kelemen Ernő, Harsányi Gusztáv kuriai bírák, dr. Hubert Ottó, dr. Székács Aladár, dr. Biber Gyula, dr. Tholl József közigazgatási bírák, dr. Kramolin Ernő, a munkásbiztosító bíróság tanácselnöke, Makay Dezső, a főudvarnagyi bíróság tanácselnöke, dr. Munttyán István, Szoboszlai Sándor, dr. Perjessy Mihály, dr. Matlay Gábor, dr. Oidh Miklós, dr. Várady Sándor, Szabó József tanácselnökök, dr. Oswald István, dr. Keserű Lajos, dr. Kelemen Imre, dr. Zelenka Lajos, dr. Konczwald Endre törvényszéki elnökök, Jendrassik Kornél, a szabadalmi bíróság elnöke és dr. Mayer Géza a szabadalmi bíróság alelnöke. Ezenkívül még kétszázhusz táblabíró, ügyészségi, járásbírói elnökök, alelnökök, törvényszéki tanácselnökök, törvényszéki bírák, járásbírák és királyi ügyészek. A közönség sorában megjelentek dr. Haendel Vilmos, dr. Iványi Béla, dr. Huzella Tivadar egyetemi tanárok, dr. Olchváry Pál főszolgabíró, dr. Olchváry László ügyvéd és a közélet sok más előkelősége.

elhangoznak, azok csalódnak. (Általános helyeslés.)

Az emberi ész nyomán — mondotta Wolff — lázadó alakban jelenik meg a közület terén. A lázadó ész nyomán pedig megjelenik a tekintély rombolása. A tekintély tisztelgésében ott áll a birói tekintély is, mely sokasom egyénileg kezelendő, hanem mint a köznek, az alkotmányának biztosítéka. A birói tekintély körülbástyázásának, orthodox tantételének felállításának szükségessége. A nyugati államok, így elsősorban Anglia bástyázata körül a birói tekintélyt, ahol még az ügyészi vádemelésbe sem engedik be a politikai befolyást. Magában a jogteremtés forrásaiban is változások és ingadozások vannak. Érttem ez alatt a törvények rövid lejáratait, a gyors elhatározásokat, melyek a törvények megváltoztatására törekednek. Látjuk, hogy ez a momentum

átvonul más államok törvényhozásán is. A birói cognitio sokkal nagyobb jogforrás, mint a kaznisztikus jellegű törvényhozás. Ha ily nagyszabású a birói cognitio, úgy nem engedhető meg, hogy a törvényhozási kaznisztika lekopogjon a bíróság asztalaira. El kell várnunk, hogy a politikai élet napi vihara ne arrogálja azt a merészséget, hogy beleszóljon a bíróság munkájába. Ezt az ultima ratiót nem lehet kicsinyes szempontokból elbírálni és az anyagi bajainkat sem lehet a retorzió szemüvegén át nézni. A magyar bíróság belső haladtságnak biztosítéka a lelkek szabadságában rejlik és ez a jogrendnek elsődleges feltétele. A birói függetlenséget erő és bármely oldalról jövő támadás ellen egy emberként áll a birói testület. (Wolff Károly szavaira szűnni nem akaró tapsvihár volt a válasz, mely után felolvasta az igazságügyminiszter levelét, amiben biztosítja a kongresszust, hogy érvényt szerezze az 1869. IV. t. c. tartalmának a birói függetlenséget minden támadás ellen megvédelmezi).

Wolff Károly a nagygyűlés folytonos helyeslése közben bejelentette, hogy a bírák és ügyészek testülete mindig támogatni fogja a kormányt, amikor a birói függetlenség megvédésére törekszik. Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be: Ezek előre-

Dr. Olchváry László előadása

Dr. Olchváry Zoltán, a debreceni kir. ítélőtábla nagytudományu elnöke tartotta meg ezután értékes szabad előadását a jogszolgáltatásról. Megvilágította a magyar igazságszolgáltatás problémáját és rámutatott azokra a nehézségekre, melyekkel a bírónak meg kell küzdenie. Foglalkozott a törvények nagymérvű változásaival, a bennük mutatkozó hiányokkal és végül a törvényhozás és judikatura megállapítandó irányelveivel.

A törvény hozása, alkalmazása és magyarázata — mondotta Olchváry Zoltán — a békebeli állapotokban is nehéz szellemi munka. Megnehezíti ezt a munkát náluak, hogy az utolsó évtizedek törvényei nem mindenben szerencsés alkotások, nem mindig jók és célszerűek a gyakorlati megvalósítás terén és nem lehet őket összehangba hozni az élet követelményeivel. A törvényhozás mindenkor arra törekedett, hogy utólrérje a nyugati államok színvonalát és így idegen szellem saivárgott a magyar törvényekbe.

Az utolsó tíz esztendő jogtörténete azt mutatja, hogy a háboru által felidézett krízis nyomásztól hatott az igazságszolgáltatásra. A szükségintézkedések bonyolulttá tették az igazságszolgáltatás menetét. Így például egy takarékbetét ki-

bocsajtása után az Országos Birói és Ügyészi Egyesület nagygyűlését megnyitom. (Percekig tartó éljenzés és tapsvihár).

— Sulyt helyezek arra, hogy ezt hallja meg az ország egész közvéleménye és a támadók is, akik a legképtelenebb vádakot szórják a magyar birói talárra, de ahonnan ezek a vádak lepattannak, mert igaztalanok. Mi mindenkor tiszteletben fogjuk tartani a magyar birói hagyományokat. Sarkány, egykori tablai alelnök mondotta, hogy mielőtt valaki bíró lesz, előzetesen szegénységi fogadalmat tesz. A magyar birói kar botartotta ezt a szegénységi fogadalmat.

— Nem volnánk méltók elődeinkhez, ha nem szegeznénk le, hogy inkább viseli a magyar bíró a megingathatatlan és pártatlanság mártírját, minthogy el hagyja magát téríteni igaz újtárról.

— A magyar bíró isteni parancs, nagy erkölcsi és nemzeti szempontok vezetik törvényes útján és bátran várja a kritikát.

A Kormányzó üdvözlése

A kongresszus Wolff Károly elnök indítványára vitéz Horthy Miklósnak, Magyarország kormányzójának hódoló tavrátot küldött, melyben törhetetlen hűségéről biztosítja. A nagy lelkesedéssel és hosszantartó éljenzéssel fogadott elnöki indítvány elfogadása után a közgyűlés kimondta, hogy az igazságügyminisztert is üdvözli fentebb ismertetett kijelentése alkalmából.

adása hosszú tanulmányt igényel. A kormány igyekezett akkoriban a nehézségeket áthidalni és fennállott az a lehetőség is, hogy visszatérhetünk a normális állapotokra. Az októberi forradalomtól kezdve megszakt a jogfolytonosság és a forradalmak lezajlása után szükségrendeletek tömege hálózza keresztül jogrendszerünket. 1920 óta drámasira növekedett meg a bíróság munkaterhe. A lakshivatalok, választási eljárások és a földbirtokrendezések a bíróság szárait foglalkoztatják. Ezenkívül érezhető a büntető kodex sok hiánya, a perfolyamok alatt pedig többször változhatik a magánjogi érdek. A gazdasági helyzet keresztül kasul hálózza az egész magánjogot. Utal a valorizáció kérdésére, mely csak egyes vonatkozásokban van bevezetve és e hiányokon sem a törvényhozás, sem a bíróság judicialis törvénymagyarázata nem segíti eddig.

A jogszolgáltatás zavartalansága miatt szükség van a büntetőszabályok kiegészítésére, a magánjog reformjára és a peres eljárás meggyorsítására. Ezért a törvényhozás legsürgősebb teendői közé tartozik a büntető kodex kiegészítése, beleértve a sajtótörvényt is — a felelősségteljes lényeges korlátozása, a törvényszéki egyesbírók fokozatos

megszüntetése és ezáltal a járdsbírói hatáskör kiszélesítése, továbbá a valorizáció teljes megvalósítása minden téren a méltányosság alapján.

A bírói jogalkotó munka terén is több változtatásra van szükség.

A bírói függetlenség kérdése

Oichváry Zoltán ezután részleteen foglalkozik a bírák helyzetével. A bírónak meg kell őrizni az állam legfőbb kincsét. A magyar bírói kar a kötelességtudás legmagasabb fokán áll. Nemzedékről-nemzedékre fejlesztette a szokásjogot és függetlenségét tekintve egy színvonalon áll a nyugati államokkal. A fizetés elégtelensége miatt azonban anyagi függetlensége veszélyeztetve van. Addig, amíg az ítélőbírói illetményeit kormányrendelet szabályozza, a bírói függetlenség is csak egy tartalom-

Tiltakozás a támadások ellen

Dr Tóth Miklós kuriai bíró titkári jelentésében foglalkozott az egyesület működésével és általános helyeslés közben jelentette be, hogy az elnökség a bírói függetlenséget ért támadások ellen tiltakozott a kormánytól, melynek elnöke is elismerte, hogy a kormány egyik tagja egy nem jogerős utélet tett kritika tárgyává.

Dr Székács Aladár beszéde

A titkári jelentés felolvasása után dr Székács Aladár közigazgatási bíró emelkedett szószíra. Remekbe készült beszédét egy költői hasonlattal vezette be, annak bizonyítására, hogy magasabbrendűség nélkül élni nem lehet. A feledésbe menő dogmák az állam feltámadása érdekében felelevenítendőek, így a bírói függetlenség is. A bírónak befelé kell nézni és kifelé kell beszélni ezen a kongresszuson. A bírói függetlenséget, mint egy Igét, filozófiai alapon hirdeti. A jogrendszer kriteriuma, hogy mindenki lemondva maga természetes jogainak egy részéről mások érdekében. E lemondás érdekében a korlátozott jogokat okvetlenül megkapja az egyén. Ha ez nincs, úgy kirobban az elnyomott természeti jog. A bírói függetlenség azt jelenti, hogy a bíró kötelességként jár el. A függetlenségnek több oldala van: nagy nevelés és anyagi függetlenség, ami nem a megvesztegethetetlenséget jelenti csupán, hanem azt is, hogy csak az anyagilag független ember szereti az életet. A jó bírónak pedig élvezetienek kell lennie, mert máskülönben vagy fásult, vagy pedig tulzó lesz előbb-utóbb!

Föltétlenül szükség van a kormánytól való függetlenségre. Be kell látni, hogy a jog kérdéseibe bűntető-, magán- és közigazgatási téren nem szabad beavatkozni. Különbséget kell tenni bíró és tisztviselő között. A bíró és tisztviselői pidesztalok egyforma magasak, de mindegyik más pidesztál.

A bírói oronyo a függetlenség, a tisztviselő oronyo az engedelmesség.

A vasutnál egy független váltóállító ép olyan veszedelmes volna, mint egy nem független bíró a jogszolgáltatás terén. A bírói munka nagy rokonságban van a művészi alkotó-

nélküli, zsugori forma. A most fenálló, tényleges állapot a helytelen törvénymagyarazat eredménye, ez pedig a pénzügyi bürokrácia helytelen munkája. A bürokrácia csak a saját szakkörében végezhet hasznos munkát. A bírósággal szemben mutatható szűkkeblű felfogás a taksarékossági elv szerint mérleget és így illuzóriussá teszi ezt az alkotmánybiztosítót. A bírói kar osztozni akar a többi magyar polgárok sorsában, így nemcsak a nélkülözéseket és meneküléseket vállalja, hanem a megfeszített munkát is. Az aránykulcs megváltoztathatósága ellen a bírói függetlenség érdekében tiltakozni kell, mert erről csak a törvényhozás dönthet.

A kongresszus közönsége dr Oichváry Zoltán fődöntáblai elnököt kiváló értékű előadásáért nagy ovációban részesítette.

munkával. Sok benne az öntudatlan ösztönyszerűség. A bíró felismeri a bűnt, a hazugságot ösztönyszerűleg: ő a justitia lírikusa. A bírónak folytonos jogfejlesztőnek kell lenni, hiszen a ma hozott törvény azonnal elavult és a múlt joga, mert az élet halad. Normális időkben könnyebb a bíró munkája, ilyenkor ragyogó csillagok mutatják, hogy merre menjen az állam hajója? A mostani zavaros időkben a közlélok elmosódnak, osztályérdeknek kerülnek előtérbe és így fokozott mértékben szükséges a bírói függetlenség. A bírói függetlenség szent és

lábujjhegyen járjon az ország, mikor a bíró dolgozik.

Székács Aladár e szavakkal fejezte be beszédét: Midőn a 3000 évvel ezelőtt meghalt Tutenkhamen sírját felfedezték és hosszú folyosókon keresztül verődve a tudósok meglették a fáraó aranyszarkofagját, a koporsón egy aranyból kifaragott angyalt találtak, mely tiltó mozdulattal tesz: Ne tovább! És a tudósok nem mertek tovább kutatni. Azt szeretném, ha az egész kongresszus egy ilyen tiltó mozdulattal védelmezné meg a bírói függetlenséget minden profán beavatkozástól. Ez nem szerénytelenség a bíróság részéről, mert a pap is, ha szerény, Istent karomolja meg, így a bíró, ha nem tartja magát megosan állónak, az igazságot karomolja.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dabasi Halász Lajos kir. főügyész saólott röviden a napirandem levő kérdésekhez. Majd az egyesület belső életével foglalkozó indítványok megtárgyalására került a sor, melyeknek során a nagygyűlés elhatározta, hogy jövő évi közgyűlését Kecskeméten tartja meg. Wolff Károly mondott végül rövid záróbeszédet és a nagygyűlés a Himnusz lélekemelő hangjaival ért véget.

Délben az Arany Bika disztermében többszáz terítékes bankett volt, melyen Wolff Károly Magyarország Kormányzójára, dr Perjessy Mihály táblai tanácselnök Wolff Károlyra, dr Kesserű Lajos törvényeséki elnök a vendégekre, az Ügyvédi Kamara képviselője pedig a bírói és ügyészi testületre mondtak pohárköszöntőket. (ln)

A debreceni ébredők tisztújító közgyűlése

Dr Szathmáry István lett az ÉME debreceni csoportjának új elnöke

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Ébredők Egyesületének debreceni csoportja hétfőn délután 7 órakor tartotta tisztújító közgyűlését. A közgyűlést a helyiséget zsúfolásig megtöltött közönség éljenzése közben nyitotta meg ifj. Szele György elnök. Szép szavakkal vázolta az ébredők céljait és működését, majd emelkedett hangon jelentette ki, hogy

az ébredő magyarság a veszély kapujában egységes és nagy lesz

és még fokozottabb erővel fogja szent eszméinek a lángját fellobbantani. Beszéde végén megemlékezett a magyar egyetemi ifjúság élet-halál harcáról, melyet a magyar becsületért vív és törhetetlen támogatásáról biztosította őket az ébredő magyarok részéről. A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után dr Szathmáry István főtáitkar olvasta föl

évi jelentését,

majd a közgyűlés a volt tisztikarnak megadta a fölmentést.

A közgyűlés dr Szathmáry István főtáitkárnak és Körös Árpád igazgató-főpénztárnak jegyzőkönyvi köszö-

nelet szavazott ügybuzgó működésükért.

Bartha János korelnök foglalta el ekkor az elnöki széket és lefolytatta az új tisztikar megválasztását.

A közgyűlés szünni nemakaró tomboló lelkesedés között egyhangulag dr Szathmáry Istvánt választotta meg elnökövé.

Dr Szathmáry István meleg szavakkal köszönte meg a csoport bizalmát és kijelentette, hogy egész lelkét fogja az ébredő eszmének szentelni. Az új elnököt a bajtársak nevében Kolesváry-Bercsa Mihály, a Hajdúföld főszervezője üdvözölte. Élénk színekkel jellemezte Szathmáry törhetetlen karakterét és a bajtársak lelkes támogatásáról biztosította abból az alkalomból, hogy magára vállalta az ébredő elnökség keresztjét.

A közgyűlés alelnökkéneket ifj. Szele Györgyöt és dr Báthory Sándort, főtáitkárul dr Kiss Zsigmondot választotta meg közlekedéssel.

Az impozáns megnyitóközlésű közgyűlés dr Szathmáry István életével ért véget.

Feloszlatták a birodalmi gyűlést

Berlinből jelentik: Ébert elnök a parlamenti nehézségek miatt a birodalmi gyűlést feloszlatta. Az új választások november 30-án lesznek Németországban.

Apponyi Albert kritikája a kormányról

Beszámoló Jászberényben

Jászberény, október 19. Gróf Apponyi Albert vasárnap tartotta meg beszámolóját választókerületében. Jászberényben, ahol választói nagy szeretettel fogadták. Vasárnap reggel fél 11 órakor kezdődött a népgyűlés, amelyen több ezer választó jelent meg.

A megnyitás után gróf Apponyi Albert rámutatott arra, hogy a kormánytól két kardinális ellentétet választja el. Az egyik tántorit-hatalman ragaszkodása a jogfolytonosságot nemzetfenntartó elvéhez, másik az a meggyőződése, hogy hazánk nem maradhat ki abból a demokratikus átalakulásból, amely az egész művelt világon uralkodóvá lett.

A külföldi kölcson törvényhozási feltételeinek teljesítésében tudvalólag támogatta a kormányt,

hibáztatja azonban a kölcsönösszeg csekély voltát és a számlási akcióra szánt idő rövidségét.

Egészben véve érdemül számítja fel a kormánynak, hogy még így is keresztül tudta küzdeni a külföldi kölcsön ügyét, de a számlási akció belső vonatkozásaiban olyan fogyatékoságot lát, amelyek elkerülése teljesen hatalmunkban áll.

Itt van például a

drágaság problémája,

amely ma, midőn valutánk állandóvá lett, valóban rejtélyes állapot nyer és hovatovább kétségbeesztő helyzetet teremti. A rejtély némely tényezője szembeszökő, mint például a tu sok közvetítőkéz, amelyen keresztül az dru megy, míg a fogyasztóhoz jut a termelőtől és minden téren újból fizetendő a forgalmi adó.

Lehetségesnek tartana olyan tömörülést, amely a partikuláris érdekek előtérbenyomulását meg tudná akadályozni az általános nemzeti érdekek meggyőző megformulásával. Ezt próbálta az egységspárt is, azonban a helyes ösztönrel felállított keretet

meggyőző tartalommal megtölteni nem tudták

s az a jó is, amit hoztak, a kormányzati állandóság súlyos veszélyben forog.

Beszélt ezután a nemzetek szövetségébe való kiküldetéséről.

Feladata az volt, hogy a világ figyelmét felhívja arra a problémára, amelyet Magyarország helyzete Középeurópára nézve jelent. Ezt a feladatot nemcsak azzal iparkodott megoldani, hogy őszintén, bár a helyzet által szabott határok között egy beszédben rámutatott a leggye-több orvosolható sebeinkre, de azzal is, hogy a nemzetközi bíraskodás szervezésében tevékeny részt vett.

A hallgatóság gróf Apponyi Albertet beszéde végzetével lelkes ünneplésben részesítette. Délben 1 órakor a Lehelkúrt-szálló disztermében tartott 200 terítékes banketten vett részt Apponyi, amelyen több lelkes felköszöntő hangzott el.

DINTER : VÉRRONTÓ BÜN

című szenzációs műve kapható a Hajdúföldi Könyvtárlányban (Piac-utca 59. 20.000 koronáért.)

nagybani főraktára viszont eladók részére

Kontsek Géza Rt.

NAPONTA FRISS

Telefon 70.

CSANAK JÓZSEF K. R. T.
fűszer- és csemegeüzlete
Debrecen, Plac-utca 51. sz.

pörkölt kávék, legfinomabb angol teák, teaaj, csemege sajtok, likörök, pezsgők, csarumok, saját termései asztali és pccsenye borok

Zászlóbontás a magyar fajvédelem programjával

Megalakult a „Nemzeti Függetlenségi Párt” - A fajvédők impozáns pártalakító nagygyűlése Kecskeméten

Kecskemét, október 20. Nagy napja volt vasárnap a magyar politikának: az igazi magyar lelkekben élő fajvédelmi gondolat programhirdető zászlóbontásának napja. A szinmagyar Kecskemét sok ezer főnyi közönsége előtt fejtették ki az ujonnan alakult „Nemzeti Függetlenségi Párt” vezérei a fajvédelem rendszerbe foglalt politikai, gazdasági és kulturális követeléseit s a programot általános lelkesedéssel tették magukévá a vendéglátó város lakosai s a többi alföldi városok képviselői.

A nagygyűlés

Vasárnap délelőtt ezer meg ezer ember szorongott az *Iparos Olthon* nagytermében, folyosóin, udvarán s az utcán, akiket az ellenforradalmi eszmék ujjaszülésétől vágya hozott össze a nagygyűlésre.

Az első szónok Gömbös Gyula volt, aki szünni nem akaró lelkes ünnepelés közepette mondotta el a program bevezető szakaszát.

A fajvédelem külpolitikai programja

Ezután Eckhardt Tibor olvasta fel a fajvédelem külpolitikai programját, amelyben követelte az öncélú és cselekvőképes magyar külpolitikát s e célból szoros barátságot és együttműködést az azonos érdektű nemzetekkel a szláv törekvésekkel szemben. Ez okból elutasít a program mindenféle Osztrák magyar monarchia, vagy Dunakonföderáció létesítésére irányuló gondolatot. Követelte a reánk kényszerített

igasságtalan trianoni békeszerződés revízióját.

Követelte a békeszerződés és kisebbségi szerződések becütéses végrehajtását a trianoni határokon túl élő magyar kisebbségek jogainak hatóságos védelme és a katonai leszer-

A fajvédelem gazdasági programja

Ezután dr. Ulain Ferenc ismerteti a fajvédők gazdasági programját a következőkben: Követeljük az egész gazdasági életnek a nemzetfenntartó magyarság érdekei szerint és a nemzet agrárjellegének megfelelő gyökeres reformját, tehát a nagybankok kirívóan faji önkényuralma alól való felszabadítását. Követeljük, hogy minden 20.000 nél nem népesebb községben bankmonopóliummal ellátott

községi lakarópenziár állítsák fel,

a 20.000 nél népesebb községekben pedig a betétgyűjtéssel foglalkozó összes pénzügyintézetek hatóságos felügyelet alá helyeztessenek.

Követeljük a Nemzeti Bank által kihelyezett hitelek összegének legalább

A fajvédők politikai célja — mondta Gömbös — a magyar nép egyetemének öntudatraébresztése és megerősítése, a keresztény vallás-erkölcsi szellem és fajtestvéri öntudat megszilárdításával. Akarja a javaknak a nemzeti és faji érdekek szerinti sürgős és igazságos megosztását, a munka és munkás védelmét, a magyar nép politikai, gazdasági és kulturális felszabadítását a zsidóság által szerzett földbirtokoknak és tőkéknek, a zsidóság országos néparánya határáig való visszahódítását, az ősi apostoli királyság történelmi formájában erős és független nemzeti államszerve felépítését s a forradalmi erők letörését. Magyarország gazdasági életének agrárszellemben való ujjaszervezését, politikailag független, területileg és gazdaságilag életképes Magyarországot.

Beszédét, amelyben végül a keresztényen sajtó támogatására hívta fel a megjelenteket, hatalmas helyeslés és éljenzés kísérte.

és általános és egyforma végrehajtása és ellenőrzése tekintetében.

A program ismertetése után Eckhardt Tibor vázolta Magyarországot külpolitikai helyzetét. Ramutott, hogy a

magyar faj fennmaradásának legvégzetesebb veszedelemét a nagy-szláv törekvések jelentik.

A szláv tulsuly ellen Magyarországnak meg kell találni az utat elsősorban Olaszországgal való külpolitikai együttműködésre. Kifejtette végül a szorjattal tervezett megalapodás erkölcsötlen voltát, politikai és gazdasági indokolatlanságát és bejelentette, hogy ez ellen a legélesebb harcot indítja a fajvédők csoport.

300 százaléka mindenkor a mezőgazdaságnak, 20 százaléka pedig a Budapesten kívül levő iparnak és kereskedelemnek jusszon.

Követeljük az összes ipari tömegcikk, nyersanyagok, a mezőgazdasági termeléshez szükséges tömegcikk

vámjának teljes eltörlését

és olyan vámrendszer megvalósítását, amely a fogyasztók millióinak és a magyar mezőgazdaságnak érdekeit tartja szem előtt.

Követeljük, hogy azon vérlázító adózási aránytalanságok, melyek a nagytőkések, a nagyvállalkozók, a nagybankok javára fennállanak, haladéktalanul kiegyenlítettessenek, az adózási visszaélések pedig környezetlen szigorral üldöztessenek.

Követeljük a

földreform gyors, részlehetetlen és lelkiismeretes végrehajtását,

az erkölcsi és kulturális testületek és a történelmi középosztály birtokállományának fokozott védelmét, az összes idegen kézen levő nagybirtokok megváltását s a 15.000 holdas birtokmaximum törvénybeiktatását.

Követeljük a

zsidóságnak nemzeti kisebbséggé

A fajvédelem közjogi, kulturális és szociális programja

Ezután Zsilinszky Endre ismertette a fajvédők közjogi, kulturális és szociálpolitikai programját a következőkben:

Követeljük a törvényhatóságok és községek életképes önkormányzatát. Követeljük úgy a törvényhatóságok, valamint a községek pénzügyi életének olyan módon való törvényes megszervezését, hogy ezek gazdasági tekintetben önállóak és függetlenek legyenek.

Követeljük az

állami központi igazgatásnak decentralizálását

az igazgatás lényeges egyszerűsítését és a bürokratikus rendszer megszüntetését.

Követeljük a bírói függetlenségnek fokozott mértékben leendő biztosítását és tiszteletbentartását.

Követeljük a választójognak a nemzeti állam érdekei szerint való szabályozását a titkosság alapján.

Kulturpolitikánkban követeljük iskolarendszerünknek a fajvédők gondolat és nemzeti szellem jegyében s az ország agrárius jellegének kidomborításával megvalósítandó gyökeres ujjaszervezését: a jellemnevelést, a keresztény vallás erkölcsének és a fajtestvéri kötelességnek az ifjú lélekbe való minél teljesebb beültetését.

Követeljük a céltudatosabb, szélesebb és teljesebb népnevelést, kötelező ingyenes népoktatás utolsó négy osztályában rendszeres szakoktatást, a falusi és tanyai iskolázatás nagyarányú kiépítését.

Követeljük az egységes nemzeti szellem biztosítására középiskoláinknak egységesítését a gyermek 14. életévéig.

Követeljük a közoktatási

numerus claususnak az összes főiskolákra és középiskolákra leendő kiterjesztését.

Követeljük az új nemzeti diákszellem jegyében főiskoláinkban az ifjuság autonóm szervezeteinek és gazdasági öngélyt célzó intézményeinek további kiépítését és hatóságos állami támogatását.

Követeljük egész iskolarendszerünkben a kisdidától az egyetemig a testnevelésnek a szellemi oktatással való egyenrangúsítását minden magyar ifjura és nőre 20 ik életévig kötelező testnevelés elve alapján. A cserkészmozgalomnak megfelelő állami támogatását. Követeljük a magyar tehetségnek állami és társadalmi védelmét s e cél elérésére céltudatos fajvédők irodalom- és művészetpolitikát.

Követeljük a szociálpolitikánkban a közalkalmazottak fizetésének egy éven belül a békefizetések mértékére való felemelését,

való nyilváníttását,

a zsidó bevándorlás törvényhozási tilalom folytán való gyökeres beszűntetését és minden nem magyar zsidónak haladéktalan kiutasítását.

Követeljük egy országos foglalkozási kataszter feállítását, hogy zsidók ezután sem az ipar, sem a kereskedelem, sem a szellemi foglalkozások terén újabb elhelyezkedésre mindaddig ne bocsáttassanak, amíg az általuk jelenleg elfoglalt helyek száma a törvényhozás által megállapítandó határig le nem csökkent.

Végül Ulain éles logikával és hatalmas érveléssel támasztotta alá a fajvédők gazdasági programját.

a közalkalmazottak szolgálati pragmatikája törvényhozási uton való sürgős megvalósítását. A B-listára helyezendő közalkalmazottak kiválogatásának, azok autonóm szervezeteire bizását.

Követeljük a magántisztviselők és munkaadók jogviszonyának törvényes rendezését, a magántisztviselők nyugdíjintézetének felállítását.

Követeljük a

hadirokkant-, hadiözvegy- és hadiárva-ügy végleges törvényes rendezését,

a valóban ellátatlan rokkantak emberséges létminimumának biztosításáért, mely nem lehet kisebb légenységénél havi 75 aranykoronánál, tiszteknél 150 aranykoronánál; ingyenes gyógykezelés és kórházi kezelés törvényes biztosítását; minden köz- és magántisztviselői állás betöltésénél a hadirokkantak elsőbbségi igényének törvénybeiktatását. Követeljük a vagyontalan főiskolai ifjuságnak állami elhelyezését és a menzákon való teljes ellátását; minden főiskola mellett egy nagy diáksporttelep és diák gazdaság felállítását.

Követeljük a gyári üzemből leg- alább egy évet dolgozó minden munkásnak

arányos részesítést a tiszta nyereségben,

az iparfelügyelet gyökeres törvényes reformját, a munkásbiztosítás gyökeres és átfogó törvényes reformját, munkásoknak állami felügyelet mellett az ipari üzemek által való kötelező felállítását. Követeljük a szakszervezeteknek gazdasági mozgási szabadság mellett minden politikától és párttól való függetlenítését és a munkaszabadság elvét megcsúfoló szociáldemokrata szakszervezeti terrornak törvényes megakadályozását.

Követeljük gazdasági törvényeinknek reformját; a

büntetőtörvénykönyv megfelelő reformját

s abban különösen a gazdasági jellegű bűncselekmények drákói megtorlását.

Követeljük a közegészségügy államosítását.

Végül Lendvai István beszélt óriási hatással.

A gyűlés hatalmas lelkesedés mellett a Szózat eléneklésével ért véget.

Disztribúció

A nagygyűlést a kecskeméti Vigadó nagytermében kétszáz terítékes bankett követte, amelyen Gömbös Gyula, Kádár László, Lendvai István, Kiss Menyhért, Ulain Ferenc, Eckhardt Tibor és Zsilinszky Endre mondtak állandó lelkesedéstől kísért felkötöttöket.

HANGYA

ma már a legközkedveltebb, leglátogatottabb és legolcsóbb beszerzési forrás az összes fűszer, csemege és itálarukban Saját érdeke mindenkinek a Hangyában vásárolni. Főútle: Rózsa-utca Tisza-palota. Fiókiüzletek a város minden részében

Pontos, figyelmes és előzékeny kiszolgálás!

Naponta friss lhrázi és sárvári TEVAJ kapható

Brillat Savarin

az izlés filozófiájának kitűnő francia nagymestere a gourmandok mintaképe szerint: „...a terített asztal az a hely, ahol az ember nem szokott unatkozni”. — *Nagyon helyesen elkerüli azt a kifejezést, hogy „sohasem unatkozik”, mert ez is előfordulhat, persze csak akkor, ha nem ügyelünk arra, hogy mi kerül az asztalra. Az az egy biztos: ha Kontsek Géza K. Részvénytársaság fűszer- és csemegeüzleteiből kerülnek ki az asztal nyönyörűségei — úgy tényleg nem unatkozhatunk.*

Egy elkéseredett asszony öngyilkossági kísérlete

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megrendítő családi dráma játszódott le vasárnap este a Hatvan-utcai Hartstein-féle vendéglőben. Dobránszky Pál napszamos egész nap ott ivott s a heti keroményét elpálkázta, elborozta. Felesége utána ment a vendéglőbe s kérlette, térjen haza, gondoljon a családjára és ne igya el keroményét. A részeg férj indulatosan válaszolt. Az elkéseredett asszony erre hazament, egy edénybe marólugot töltött s azt magához véve, visszament a korcsmába és ismét kérélni kezdte az urát, hogy térjen vissza. Férje azonban erre kiutasította az asszonyt.

— *Ha nem jössz, itt halok meg előttem,* kiáltotta Dobránszky né s ezzel felhajtotta a gyilkos folyadékot. Az öngyilkossági kísérletre nagy riadalom támadt a korcsmában. Az asszony irtozatos kinok között fetrengett a földön. A mentők beszállították az egyetemi klinikára, ahol ápolás alá vették s gyomor-mosást alkalmaztak. Állapota életveszélyes, eddig még ki sem lehetett halgatni, mert nem nyerte vissza eszméletét.

Filharmonikus koncert

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni „Egyetértés” dal- és zenegyylet filharmonikusainak munkája mindig magasabbrendű művészi értéket jelentett Debrecen zenei életében s ennek tudatában a művelt közönség is mindenkor lelkesedéssel és szeretettel támogatta a filharmonikusokat. Hétfőn este a nagyállomás közönséggel zsúfolásig megtelt étermi helyiségében rendezett szeszonyító hangversenyén a filharmonikus zenekar ismét bizonyosságot tett arról, hogy a tiszta, értékes zenei törekvések szolgálatában a művészi nivó egy olyan fokára emelkedett, amelyen már nemcsak a kritika elismerése, hanem tisztelete és becsülése is megilleti. Az értékes és kitűnően összeválogatott műsor minden egyes száma tomboló sikert aratott. A zenekar fegyelmességén, kitűnő összetanultságon már az első akkordoknál megéreződött Erlich József karmester keze, amely mindvégig erősen tartotta össze a zenekart, amelynek minden egyes tagja értékes teljesítményt produkált. Különösen kiemelkedett Mandy Bertalan gondolkaszlója, amely tökéletes biztonságával mély, lélekben gyökerező művészetével viharos tapsokra ragadtatta a közönséget. Nagy sikert aratott Milosch Márton vadászkiáltószólója is. A zenekar legnagyobb és legmegérdemeltebb sikerét Haydu Oxford szimfóniájának előadásával aratta, amelynek szépségei minden részletben tökéletesen érvényre jutottak. A közönség mindvégig áhítatos csendben élvezte a koncertet, amely ismét csak nagy és szép sikert hozott az „Egyetértés” kitűnő filharmonikus gárdájának.

Véresre vert férfi a sinek között

A vonat elé tettek egy kiraboló embert ismeretlen tettesek

(A Hajdúföld tudósítójától.) Titokzatos ügyben nyomoz most a debreceni állami rendőrség. Hétfőn hajnalban a Debrecenből Nyíregyházára haladó személyvonat Pallag-pusztai állomás közelében nyílt pályán hirtelen megállt. A mozdonyvezető ugyanis észrevette, hogy a sinek között egy férfi fekszik.

Sikerült neki a vonatot idejekorán — anélkül, hogy a férfit elhútozt volna — megállítani. Annál nagyobb volt a meglepetés, mikor kiderült, hogy a férfi eszméletlen állapotban van.

rajta késszarás, átlások nyoma.

Azonnal vonatra tették s beszállították Hajdubáthásra, ahol az orvos bekötözte sebeit, majd a legközelebbi vonattal beszállították Debrecenbe, az egyetemi klinikai te-

lepre. Mivel több, mint valószínű, hogy bűntény történt, a rendőrség széleskörű nyomozást indított. Megállapítást nyert, hogy az illető Nagy József 41 éves ember. Valószínű, hogy ismeretlen tettesek megtámadták, összeverték, kirabolták s

ezután az eszméletlen állapotban levő férfit a sinekre foktették,

hogy a vonat elgázolja s a felismerhetetlenségig összeroncsojja.

Nagy József eddig még nem nyerte vissza eszméletét s így nem is lehetett kihallgatni. Zsebében pénz nem találtak, csak egy Nagy József névre szóló igazolványt. Az igazolvány szerint Nagy József 1883-ban született. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a titokzatos ügy kiderítésére.

Vasutas nagygyűlés Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni KANSz államvasuti csoportja a vasutaságot a szavalás kapcsán ért sérelmek miatt nagyszabású gyűlést tartott vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a nagyállomás II. osztályú várótermében. A gyűlésen, amely iránt roppant nagy érdeklődés nyilvánult meg, a budapesti kiküldötteken kívül megjelent Balázs Károly üzletvezető, dr. Bruckner Károly üzletvezető helyettes, valamint arra, hogy a céljaikat a tisztviselők, illetőleg a vasutasok csak szoros egységben tömörülve tudják megvalósítani.

A nagygyűlést a KANSz debreceni vasutas csoportjának elnöke, Banovics László főfelügyelő nyitotta meg lelkis szavakkal. Ezután Pusks Tivadar főfelügyelő mondott nagyrétkü beszédet, amelyben rámutatott azokra az eredményekre, amelyeket eddig a KANSz elért, valamint arra, hogy a céljaikat a tisztviselők, illetőleg a vasutasok csak szoros egységben tömörülve tudják megvalósítani.

Majd Héger Árpád főmérnök, főtitkár ismertette állandó helyesléstől kísérve azokat a nagy sérelmeket, amelyek különösen a szavalás folytán szenvedett a vasutaság különböző kategóriái. Bejelentette továbbá, hogy az államvasuti alkalmazottak,

akik nem kaptak kedvezményes ruhaszöveget, ezt közelesem megkapják.

Tárgyalások folynak a kormányral arra vonatkozólag is, hogy a vasutasok beszerzési segélyt, illetőleg előleget kapjanak. Jelezte azt is, hogy ezek a tárgyalások jó eredménnyel kecsegtetnek.

A lelkes megértéssel fogadott beszéd után a vonatkísérők Országos Szakkörének elnöke tártá elő a vonatkísérők sérelmeit, majd a Nyugdíjasok Szakkörének főtitkára hangostatta, hogy minden eszközzel

harcolni fognak a sorozatos jogfosztások ellen.

Több felszólalás után a gyűlés a Himnusz eléneklésével ért véget.

A Gyógypedagógiai Társaság első szakelőadása Debrecenben

Küzdelem a fogyatékosok ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Október 26-án, hétfőn délután 4 órai kezdettel tartotta meg magas színvonalú tudományos szakelőadását a Magyar Gyógypedagógiai Társaság Debrecenben a vármegyeháza dísztermében. A társaságnak ez az előadása kizárólag lelkésznek, pedagógusoknak és jogászoknak szólott s az előadáson ezeknek a tudományoknak csaknem minden debreceni reprezentánsa jelen volt.

As előadást

Imre Sándor

államtitkárnak, a társaság elnökének megnyitóját vezette be. Rámutatott arra, hogy nemzeti szempontból milyen fontos probléma a különböző testi és szellemi fogyatékosok elleni küzdelem, ugyanis a Gyógypedagógiai Társaság célja röviden ebben foglalható össze.

Majd a társaság főtitkára, Tóth Zoltán tartott meggyőző érvelésű és értékes adatokban gazdag előadást a különböző fogyatékosok megelőzésének jelentőségéről. Statisztikailag bebizonyítható ugyanis, hogy 1867-től 1918-ig Magyarországon úgy a testi, mint a szellemi fo-

gyatékosokban szenvedők száma egyre növekedett.

Ez a tétele különösen áll a vakokra. Sajnos, a magyar fiatalság kebelében feltűnően nagy számmal vannak képviselve az erkölcsileg fogyatékosok, úgy, hogy Budapesten és Pest vármegyében

34 ezer fiatalokra bűnöző volt bíróság elő állítva.

Mind ezek a megdöbbentően világosan beszélő adatok emelik olyan nagyjelentőségűvé a Gyógypedagógiai Társaság zászlójára irt célt.

A nagy sikert elért előadás után dr. Szendi Lipót ideggyógyorvos beszélt a fogyatékosok okairól. Az értelmi fogyatékosok vagy öröklött, vagy szerzett. Az átöröklésnek ezen a téren is végtelenül nagy szerepe van, mert

a szellemi fogyatékosok 42 százaléka az átöröklésre vezethető vissza.

A második nagyon fontos tényező az alkohol. A szülők alkoholizmusa miatt már születésüktől fogva fogyatékosok lehetnek a gyermekek. Adatszerűleg bebizonyította hogy a gyermekek szellemi fejlődésére mi-

lyen káros hatással van az alkohol. A harmadik tényező a fogyatékosok okainál a vérébaj, amely 20 százalékban okozja a szellemi fogyatékosoknak.

A vérokrokok összeházasodása, amennyiben a házastársak egészségesek szellemi fogyatékosokat nem okoznak.

Majd dr. Mátyás István, a debreceni orvosi egyetem tanársegédje tartott előadást a különböző fogyatékosokban szenvedő gyermekek gyógyításáról.

Megállapította, hogy a vak gyermekek épp annyi idő alatt tanulnak, mint az egészségesek. A siketnémák már 6-8 év alatt végzik el a 4 elemi, a gyengeelméjűek viszont 6 év alatt végzik el egy elemi. A legfontosabb probléma jelenleg a gyengeelméjűek gyógypedagógiájának kifejlesztése.

Végül Füzesy Árpád festőművész főiskolai tanár tartott igen élvezetes előadást a gyengeelméjűek oktatásáról a rajz nagy fontosságáról. Példákkal illusztrálta, hogy mennyivel könnyebb a tanítás rajzokkal, ahogy az előadó nevezte a forma nyelvvel.

A tudományos szakelőadás sorozatát Imre Sándor elnök köszönő szavai zárták be.

Ma, kedden délután 3 órakor a Kollegium dísztermében az egyetem tanári kara és ifjusága este 7 órakor az Arany Bikában pedig a nagy közönség számára tart a társaság előadásokat, amelyeknek keretében fellépnek Riedl Margit és Gebauer Margit két operanékesnők és Csokonai Vitéz Gizella, a vak költőnő is.

A Népszövetségi Otthon kulturdélutánja

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Katolikus Otthon igazgatósága vasárnap délután kulturdélután rendezett, melynek közfőszerepe zsúfolásig megtöltötte a kör helyiségeit. Mellau Marton elnöki megnyitóját Kovács Sándor római katolikus kaplán tartott rendkívül értékes előadást a sajtókérdésről. Eies szavakkal mutatott rá a destruktív újságírásban rejülő veszedelemre és bebizonyította, hogy a nemzeti érdekek és a hitélet kifejlesztésére nélkülözhetetlen feltétel, hogy

a katolikusoknak is legyen életképes sajtóorgánusok. Kifejezetten katolikus sajtó Debrecenben nincs és ezért felvetette egy helilap megindításának eszméjét, melyhez a jelenvoltak közül (többen is hozzájárultak pártolólag. Kovács Sándor szószoki erővel áthatott, költői képekben és hasonlatokban gazdag, lelkisítő beszédét a közönség óriási tetszéssel fogadta.

Az előadáshoz dr. Zalay János, dr. Mellau Marton, dr. Merker Marton és Lengyel János szólottak hozzá, akiknek talpraesott megállapításait zajos helyesléssel fogadta a lelkes közönség.

FŐISKOLA

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete október 22-én, szerdán délután 6 órakor Péterfia-utca 25. sz. alatti egyetemi helyiségében választmányi ülést tart.

Hirdessen a Hajdúföldben!

HIREK

1924 október 21. (Kedd)

Prof.: Orsolya. Kath: Orsolya.

- 63 Kr. e. Cicero a római szentatásban leleplezi Catilina összekövő terveit
- 1805 Nelson Horace angol tengernagy Trafalgonnál megsemmisíti az egysült spanyol francia flottát.
- 1668 Cserey Mihály történetíró születése Rákoson.

A Meteorológiai intézet jelentése

Hazánkban jobbra felhős idő uralkodik eső azonban sehol nem volt. A hőmérséklet alacsonyabb a normálsnál és egyes helyeken, ahol az idő derült volt, a fagy-pont alá is szállott.

Időjelölés: Lényegtelen hőváltozás felhős idő nyugaton, eső nincs kizárva.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órakor: Vera Mirceve.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszaru, Muraközy, Magyar Korona, Nador, Csokonai. Arany Ánusz.

Doktorráavatás. A debreceni Tisza István tudományegyetemen most avatták doktorra ifj. Beznák Aladár és Zih Sándor orvostanhallgatókat. A két kiváló képességű új orvost, akik eddig is tanársegédek voltak az Élettani intézetnek, doktori diplomájuk elnyerése alkalmával magyszámában üdvözölték barátai.

November 1-től kezdve fűtik a vonatokat. A hűvös, hideg idő beálltával aktuálisabbá vált a vonatok fűtése is. Más évben október 15-től kezdve fűtötték a vonatokat, az idén azonban csak nov. 1-től kezdve kerül sor a vonatok fűtésére.

Egy szabócsi író jubileumához. Egy bizonyos Blau nevű ur indítványára ünnepelni készülnek Nyíregyháza liberális körei Krudy Gyula pesti író, városuk szülőjét. A huszonöt éves író mult-hoz nem akarunk ezúttal hozzászólni, a lazaszöveű regények, álomba andalítóan szentimentális novellák s a körüti sajtó hasábjaira elaprózott elmefuttatások fölött, majd ítélt az irodalomtörténet. Ahhoz volna csupán pár szavunk, hogy az ünnepelt pesti író, — aki büszkén vallott ősi magyar fajiságával fémjelzi uton-utfélen a szabócsi zsidó honfoglalók magyarságát, — izlésével összeegyeztethetőnek tartotta jubileuma alkalmából egy forradalmi nyomdatermékben politikai kirohanást intézni a magyar nemzeti gondolat és faji öntudat képviselői ellen. A „kurzust” itéli el a jubiléus pesti író ugyanazzal a hévvel, amellyel a ősi szabócsi föld új birtokosait öleli keblére, — s érzékes sóhajjal utal a boldog mult időkre.

Erről a multról pedig vélekedett még másképp is a jeles pesti író, s a vasárnapi gazdaköri bankett magyarjai előtt talán meg fog jelenni egy igazán nagy tiszántuli magyar, gróf Tisza István arnyalakja is, akiről ugyanez a Krudy Gyula a kövekezőket írta nagy magyar-megelégedettségében, Tisza gyalázatos legyilkoltatása másodnapján, a Magyarországi 1918 november 3-i számában: „... Okos ember volt, tudhatta, hogy nem viszi el szdraxon négy esztendő történetét, sőt meg kell fizetnie mindenért, amit ifjúkora óta nemzete ellen vétett... Kémek, kortések, atyafiak, cimborák, lesipuskások becseljen országga szállt sirba az utolsó Tiszával...”

Ennyit az ünnepi bankett étel-panakjának margójára. Krudy Gyula pedig csak nyilatkozzon a magyar fajvédelem ellen, a nyíregyházi Gazdakörben pedig csak üljék az ünnepi lakomát, akiknek gyomruk van hozzá.

A berettyóujfalui dráma hőse lopás miatt feljelentést tett felesége ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Részletesen jelentette a Hajdúföld, a legutóbb Berettyóujfaluban lefolyt családi drámát, amikor is Katona Imre főjegyző, volt nemzetgyűlési képviselő

agyonlőtte a berettyóujfalusi Sárret vendéglőben Vargha Dénes 21 éves tanult,

akinek viszonya volt Katona feleségével. Katona azóta a debreceni kir. ügyészség fogházában ül. A törvényszék váditanácsa most foglalkozott

Katona szabadlábrahelyezés iránt beadott kérelmével s azt elutasította, így Katona őrizetbe marad továbbra is.

A Katona-ügynek most egy mellékhatása is van. Katona Imre ugyanis

feljelentette feleségét lopás miatt, egyes háziholdak eltulajdonítása miatt. Katona Imrénének hétfőn hallgatta ki a rendőrség. Katona Imréné tagadja a vádakát s a feljelentést férje bosszújának tulajdonítja.

Százmillió adomány az Operaháznak. Budapestről jelentik: Eszterházy herceg, miután értesült az Operaház nehéz anyagi helyzetéről, 100 millió koronát adományozott az Operaház fenntartási alapja javára.

Rablótámadás a kishegyesi uton. A mult este 7 óra után két munkaskulcsos ember megtámadta Gajdán Imre gazdálkodót a kishegyesi uton; földre teperték, titlegelték, majd elrabolták tíz millió koronát tartalmazó pénztárcáját. A gyanu azok ellen irányul, akikkel Gajdán előzőleg együtt mulatott egy kocsmában s akik látták nála a tömött pénztárcát. A rendőrség már nyomában is van a tetteseknek.

Házasság. Jeszko Ernő dr. m. kir. államrendőrségi fogalmazó és harasztosi Kirdly Piroska Székesfehérvárott házasságot kötött.

A Nagyerdőn állítják fel a 39 es emlékszobrot. Ismeretes, hogy a volt 39-ik gyalogezred a háboruban meghalt hőseinek emlékére szobrot fog felállítani. A szobor helyét a tanács a Simonyi ut végén, ennek tengelyében, a kerekház előtti térségen jelölte ki.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDEN

SZENKANNÁ O KÁLYHAE ÖTÉK O FÜSTCSÖVEK

KALOR

SALGÓTARJANI FOLYTONÉGÓ KÁLYHAK
SESZTINA LAJOS vaskereskedésében kaphatók. PIAC-U. 23. SZÁM

!! KÉZI MUNKA IPAR !!

Legszébb gobelin, kelin, perzsa stb. munkák, tervezetek, összeállítások, montirozások művészi kivitelben. Előnyomda stilszerű mintákkal, mindennemű hozzávaló anyagok és rövidárak legolcsóbban kaphatók:

KERÉKGYÁRTÓ LÁSZLÓ
kézi munka és rövidáru üzletében. Szentanna-utca 6. sz. alatt.

KECSKEMÉTI

BEFŐTEKET,
JAMEKET,
SZILVA-, BA-
RAGK- ÉS
GYUMOLCS-
IZEKET

gyári árnál 40 százalékkal olcsóbban árul a

„HANGYA”
FŐÜZLET: RÓZSA-UTCA
(Tisza-palota)

Valamint az összes fűszer-, csemegé- és italárak tetemesen lezártott árban kaphatók. |
Figyeljen a Hangya felírásra.

második félében jobban érvényesült a NyKISE fizikuma s megszerezte a győzelmet.

Küzdőm a II. osztályu bajnokságért. A DMTE 2:0 arányban győzött a Postás felett, a Kisvárdai SE győzött 3:1 arányban a helyi riválisa a KISE felett, Törökszentmiklóson a MOVE 2:0 arányban győzött a Karcagi IKSE ellen, a Nyíregyházi Bőrösök 1:0 arányban a Nyíregyházi Postások ellen.

DEAC II.—DVSC II. 1:0. Szövetési díjmérkőzés.

DMTK Ifj.—DKASE Ifj. 2:1. Ifjúsági bajnoki mérkőzés.

Az FTC szenzációs gólarányu veresége. A vasárnapi fővárosi bajnoki mérkőzések szenzációja, hogy az FTC 11:2 arányban szenvedett vereséget az MTK-tól, ősi riválisától. Az FTC védelme teljesen csődöt mondott. **Egyéb eredmények:** UTE—BTC 0:0, Vasas—III. ker. 0:0, BEAC—VAC 1:1, KAC—Zugló 1:0, NSC—Törökvis 1:0, II. osztályban Ekszerész—ETC 0:0.

SZÍNHÁZ

Műsor:
Kedd: Vera Mirceva. Dráma. Berlet-szünet. Tiszviselőest.
Szerda: Casanova. Operette. B) bérlet. Csütörtökön: A Kreutzer sonata. Szinmű Bemutató C) bérlet.
Pénteken: Casanova. Operette D) bérlet.

Színházak és mozgészházak közleménye.

Csokonai-színház
Halasi Mariskával az élen a drámai személynél ma, kedden tisztviselőestben ismétli meg Vera Mirceva modern verisztikus orosz drámát és így mindenkinek módjában áll oicsón élvezhetni ezt a legújabb irodalmilag és szinpatikus szenzációs művet.

Szombaton lesz a premierje a fővárosi színház operettszerű bohózata „A párisi lányak” mely az utóbbi évek legmulatatóbb bohózata.

A színház tegnaptól már fűtve van. **Uránia-mozgó**
Mindent egy asszonyért, rendezte Mosjoukiné, főszereplők Lissenko és Collin.

Vigszínház-mozgó
Akiket nem szoktak feleségül venni, látványos filmremek. Kísérő Autóteboly, burleszk.
Jön: Eljen a király Jackie Coogannal. Minaret szózata Talmadgeval.

A HAJDUFÖLD KÖNYV-OSZTÁLYÁBAN

vásárolhatók a magyar könyvtár értékes ajándékai a Stádium sajtóvállalat kiadványaiból:

KOMÁROMY JÁNOS
Vidreosky s még néhány agróisszad.

SURÁNYI MIKLÓS
Bileiumi mesékön.

GESZELYI NAGY LÁSZLÓ
Az Alföld gazdasági jövője.

FÁY ILONA
Elbeszélések.

Valamint megrendelhetők könyvkereskedői áron a többi magyar könyvtárjónások is. **Piac-utca 59. 000 Telefon 3-48.**

Ószi beszerzésre

BURGONYA

m a k ó i
HAGYMA
és mindenféle
FŐZELÉK

FUTURA

raktáraiban:
**Rákóczy-utca 13. Hatvan-utca 69.
Csapó-kert Klizssy-utca 55.**

Sodorjon
J·A·N·I·N·A

papírt II II

A TŐZSDE

Kedvező hangulat a tőzsdén

(A Hajdúföld tudósítójától.) A mai tőzsdén az irányzat szilárd volt. A kedvezőbb hangulat hatása alatt a vezető papírok már nyitáskor is a pénteki zárlatnál

kb. 3 százalékkal magasabb árfolyamot értek el.

Bár a tőzsde későbbi folyamán a szilárd irányzat kissé visszahanyatlott, zárlat felé újból erősen megjavult. Zárlatkor az irányzat továbbra is szilárd.

Magyar korona 0.0068.

Zürichi zárlat

Newyork 521.—, London 2340, Milánó 2271, Páris 2730, Brüsszel 2505, Prága 1550.—, Budapest 0.0068.—, Belgrád 750, Bukarest 290, Hollandia 203.55, Varsó 100, Berlin 124.—, Bécs 73.—, Szófia 877.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizárfolyamokról

Dollár 76340—76900, angol font 342000—346000, hollandi forint 29720—29975, francia frank 4014—4044, svájci frank 14755—14830, cseh korona 2262—2282, lei 428—438, lira 3325—3360, zloty 1093—1118, osztrák korona 108.45—109.05 fillér, Napoleon arany — pénz.

Terménytőzsde zárlat

Nagyfokú bizalmatlanság jellemezte ma a piacot és gyéren előforduló üzletkötések változatlan áron történtek. A hivatalos árfolyamok is változatlanok maradtak. — Csak a rozs pénz árfolyamában történt felélelő változás. A mai árfolyama 440—4500.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 457—462, egyéb 4550—4600, 78 kilós tiszavidéki buza 4650—4700, egyéb 4620—4670, rozs 445—4500, tak. árpa 3900—4100, sörárpa 4700—5000, köles 2600—2700, zab 3700—900, tengeri 3750—3800, repce 6500—6700, korpá 2200—2225.

SZÖNYEGSZÖVŐK

csakis valódi persna szintű **FONALAK**, művészi **MINTÁK** és eredeti **SZÖVŐSÉKEK**kel lehet értékes szőnyeg és goblint szőni.

Ezek egyedül szaktintészo

MANUS R. T.
Budapest, VIII., Rákóczi-tér 11. szám.
(Küldemények utánvétellel is.)

TEA

a leginyencebbeknél kielégítő minőségben

Félegyházy János
cégnél kapható
Piac- és Miklós utca sark.

SZABÓ JÁNOS
uri divat és egyenruha szabóságában kiki szövetek és ksmgarnok kaphatók — Püspöki palota.

Értéktőzsdéi árfolyamok (ezresekben)

Bankok:	Transzdan 59	Gép és vasut 35	Györi bőr 95	Polg. Sör 675
Angol 46.	Bányák és téglagy 59	Magyar acél 189	Hangyaipar 18.	Krausz 46
Atlantico 185	Bauxittröszt 330	Belga fém 150	Kábel —	Pannonia s 17
Bony. agrár 56	Beocsini 850	Mérlag 25.	Királyantó 3	Temesi sz. 220
Földhitel 228	Borsodi 112	Motorgyár 30.	Ostermélő 195	Szálloda, gy. fürdő —
Haza 126	Lőrinczi 50	Olom —	Gummi 225	Hungária —
Hermes —	Csep.tégla 12	Chandvir 125	Német m. 168	Royal 150
Hungária —	Cement 62	Vegyipar 21.	Vasut forg. 160	Egisz 40.
H.Szlavon. 60	Szászvári 265	Vagongyár 51	Interrexim 27.	Ligetszana 21.
Lloyd Bank 38	Kohó 365	Palágyi 9	Star 42	Schwartz 70
Magyarhitel 459	István 25	Rima 118	Telefon 112	Lukács 10.
Ingatlan 195	Drasche 165	Roessmann 63	Turul cipő 11	Falpar: —
Cseh 21.	Magnesit 1750	Rotmüller 7.	Unio színház 50	Meroufa 2.4
Forgalm. 40	M. aszfalt 55	Sollich 51.	Szolnoki 4.	Cserző 2.4
Jeiz. 81	A. Kősz. 2800	Schuller 36.	Zagyvapárfai 15	Dharaszi 2.2
Kor. hitel 24	Kerámia 54	Tendler 55	Turul Tem. —	Egy. fa 18.
Leopoldinál 70.	Móri szén 38	Vitka 63	Dé cukor 500	Funergyár 23
Német 24	Nagybát. 120	Wörner 20.	Horvát 890	Guttmann 700.
Dinas 21	Sajó 468	Textilipar —	Cukoripar 2275	Hazi 154
Közp. Jeiz. 24	Sajókondói 6.	Textil 6.75	Mezőgazd. 330	Honfa 12.
Városi 7.5	Ujlaki 165	Gyapjumo. 38	Mezőhegy. 1.9	Kőrös 24.
Merkur 11	Unio —	Szövőköte. 22.	Stummer 2125	Krouberger 14.
Nemz. bank 25	Urikányi 745	Goldberger 147	Élelmiszer —	Lignum T. 49
Jász. Btöl 159	Nyomdák —	Györi textil 28.	Cinner 101.	Hitefa 17.
Keresk. 1070	Athenaeus 107	Juta 150	Fiu nei —	Magy.-Am. 8.
Wiener B 112	Fővárosi 7.	Karton 116	Fruktus —	Erdő 5.
Takarékpénztárak —	Frankin 77	Kenler 50	Hakeresk 26.	M. Loyd 32
Belvárosi 29	Globus 84.	Pauci 222	Szalami 750	Malomsoky —
Lipótvárosi 7.	Kunosi 8.	Szeged 340	Ocean 21.	Nemzeti 430
Egyes.fővár. 9.	Pallas 148	Unio textil 8.	Pitapók 26.	Lichtig 3.2
Egyes.fővár. 9.	Révai 45	Vegyipar —	Fokaji 39	Ofa u 510
Moktár 165	Rigler 62	Chinois 87	Villanyi 58	Rézabánya 80
Pesti hazai 3180	Stefaneum 5.	Danica 35	Gáz és villamos —	Szlavonia 72
Kőbányai 10	Ujságüzem 9.	Diana 8.	Alt. Gázizzó 12	Tnek —
Biztosítók —	Vas és gépjármű —	Spodina 136	Alt. Légzs. 600	Nasici 192.
L. Magy. 7300	Bródivagon 94	Flóra 65	Izzó 710	Viktoria 3.4
Fonciere 157	Koburg 43	Hung. műt. 95	Just izzó 3.8	Zabolai 61
M-francia 326	Corvin gép 5.	Kelvi 37	Auer 780	Lentai 155
Jég 70	Csáky 14.	Klein és Fia 7.	Plöbus 62.	Érdőbirt. —
Pannonia —	Gépgyár 160	Klotild 45	Vasm. vill. —	Közlekedés! val
Patria 61	Fábián 6.	Szakra 38	Lámpa 128	Adria 1075
Malmok —	Fegyver 1025	Török 26.	Olajművek —	Atlantico 20
Back 55	Fémkeresk. 25	Wander 18	Márosi petr. 123	Közti 65
B.-miskolci 130	Flankl 115	Szénkéreg —	Városi 74	Bur 300
Concordia 38.	Ganz-D. 2250	Labor —	Uajipar 60	Déli vasut 55
Békéscsabai 80.	Ganz vill. 1175	Különfélék —	Sör és szeszipar —	Meffer 295
Élső Bpest 121	Kistarcsai 34	Bárdi 14	Baróti 2.9	Levaate 171
Törökstntm 33	Győrffy 65	Boni 55	Részv.-sör 280	Miskolci 108
Gizella 69	Hoffner 115	Brasói 390	Temesi sör 165	Nova 144
Buzsária 123	Kaszab 40.	Corvin film 9.	Fővárosi sör 35	Altamvasut 465
Királymalom 28	Kissling 14.	Dorogi 16.	Gschwindt 177	Tróat 163
Viktoria 227	Kühne 35	Dunantuli 48	Györi szesz —	
	Láng 98	Papiripar 34	Keglevés 13	
	Lipták 19	Felton 83)	Királysör 8)	

KONCZ **kelmefestő**
gyárat ismét saját kezelésébe vette II

Kifogástalan munkáért szavatol és b. megbízónak bárhol kért vagy hirdetett helybeli áránál 20—30%-al olcsóbban vállal

PÉTERFIA-UTCA 30 :: ARANY JÁNOS-UTCA 10

Uj üzlet! **ROTHIMRE** **Uj üzlet!**
Csapó-u 37. Burgondia sarok
DIVATÁRUHÁZÁBAN

női és férfi ruhászövet, vászon, karton, kanavász, zefir, női, férfi és gyermek harisnya és rövidaru szükségletét meglepő olcsó árban szerezheti be.

Uj üzlet! **Tisztviselőknek árendemény** **Uj üzlet!**

LENGYEL
szépen és legolcsóbban **FEST, TISZTIT** mindennapi ruhákat!
Csapó utca 28. szám alatt. o Csapó-utca 95. szám alatt.

KILLER EDE

BUTONGYÁROS
Debrecen, Ferenc József-ut 68 szám alatt.
A Debreceni Falpar R. T. elsőrendű gyártmányainak, valamint a Debreceni Gőzfűrés és Faárgyár R. T. hajlított butorainak kizárólagos eladási helye Debrecen város területén. Állandó butorkészítés ebéd-, háló- uri szoba és lényiszoba berendezésekből, nagy választék konyhabutorokban is

Ne okozzon gondot

hogyan hol szerezzék be olcsón ruházati szükségleteiket. — **Yelődő! talpig** ruházathatnak az **őszi idényre**, minden elképzelhető ruházati cikkben felszerelt, szolidnak :: elismert üzleteinkben :::

ARANY BIRA DIVAT-

HÁZ, Bika épület és

APOLLO DIVATÁRU-

HÁZBAN, Miklós-utca

s a r o k

Raktáraink tulzsufaltsága miatt 20 százalékkal leszállítottuk árainkat !!

Ezen tény bizonyítja alant jelzett áraink. Saját érdekében cselekszik, ha áraink jó minőségéről véteikényszer nélkül személyesen meggyőződik

- Francia velour kabát K 240.000
- 150 cm sz. angol férfi szövet — — — — K 128.000
- 100 cm sz. gyapju kázan — — — — K 85.000
- 110 cm sz. gyapju puplin — — — — K 105.000
- 140 cm sz. sötétkék és fekete kamarn ruhára K 100.000
- 150 cm sz. raglán szövet — — — — K 145.000
- 160 cm sz trikószem K 160.000
- 100 cm sz trikószem K 90.000
- Francia crepe de chin minden színben K 185.000
- Prima mosó divat flanel — — — — K 55.000
- Prima mosó divat barchet — — — — K 44.000
- Prima sifon és vászon K 24.000
- Prima Goldberger karton — — — — K 22.000
- Legfinomabb ing zefir K 32.000
- Gyapju kötött kabát K 265.000
- Kötött divat mellény tiszta gyapju — — K 195.000
- Glória női és férfi esernyők — — — — K 260.000
- Csodaszép fátol harisnya — — — — K 60.000
- Finom strapa harisnya K 35.000
- Ia vászon női ing — K 60.000
- Ia zefir férfi ing — K 110.000
- Rövid alsó nadrág — K 65.000
- Hoszu alsó nadrág — K 85.000

Paplanok nagy választékban

Tisztviselőknek külön árkedvezmény

Rülföldön vásárolt árunkból

GUMMI kabátjaink

megérkeztek, melyet eladásra bocsájtunk

kétféle

reklám

árban

K 330.000

és

K 370.000

Hosszuőszi és téli kabátok félig sajátjával bérelve

K 550.000

Hajdusági

férfi- és fiuruha áruház

Piac-utca 67.

(Frohner - szálló épület)

Tisztviselők, munkások és főiskolai hallgató urak

15

százalék

árengedményben részesülnek!

Még kapható néhány példány Liszt Nándor (Lisztius) példátlan sikert ért könyvéből, a

Tudjátok-e mi a jogrend?

ből három koronás alapon a Hajdúföld könyvosztályában (Piac-utca 50.) Szorószám 7000

Modern KÉPKERETLÉC ÉS OVÁL KERETEK

Ablaküvegezős jutányosan vállalk. megérkezett épületüvegezős és képköreteszi váll. Hampel Jenő Debrecen, Rákóczi-u. 8. Kész ablakokban nagy raktár.

Vizvezeték, fürdőbe- rendezést jótállás mellett

vállalk. javításokat szakszerűen és pontosan készítenek: Kovács Gyula Szent Anna-u. 2

Nagyválasztékban

III a legolcsóbb napi áron beszerezhető III

női és férfi ruhaszövetek, kabát velourok, Casánok, Barchetek, Hartonok, Zephírek, Vaszonneműek, női, férfi, gyermek harisnyák és mindenemü r ö v i d á r u k

III Ferenc József ut 26 III

Nádudvary Lajos cégnél

UJKALAPÜZLET

M. NAGY MIHÁLY kalapos

SZINHAZI ÁTJÁRÓ

Női és férfi nyelvszór és velour kalapok a legolcsóbb és legdivatosabb formákban kaphatók. Leányka filikalapok 80 000 koronától. — Alakítások gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt úri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Bérbeadó egy egész ház III

Teljesen új, magas földszintes épület, egyik Debrecen melletti községben, kényelmes vasuti közlekedéssel. Modern háromszobás lakás, mellékhelyiségekkel, hatalmas konyhakerttel. Szabad sertés és baromfi tartás. Az épület üresen áll! Lakásigazolvány nem szükséges! —

Rögtön beköltözhető!

Személyesen érdeklődők részére bővebb felvilágosítást nyújt a Nagy Lajos Iroda Veress utca 9 szám alatt.

APRÓHIRDETÉSEK

Debrecen és az egész Tiszántul közönsége olvassa azt az apróhirdetést 5000 koronáért, amelyet felad a „Debrecen,” „Debreceni Független Ujság,” „Egyetértés,” „Hajdúföld” vagy a Tiszántuli Hirlap” kiadóhivatalában 5 ujságban jelenik meg a feladott 10 szavas alkalmi apróhirdetés, ha a fent sorolt lapok bármelyikénél lefizeti a 5000 koronát.

Lakás

Ist. házaspárnak vagy magános nőnek butorozott szoba konyhahasználattal kiadó. Cim Függetlennél 6090
Azonnal elfoglalható fehérművarrodának alkalmas egy vagy két szobát keresek. Cim a Függetlennél 6085
Két gazdasznak vagy egyetemistának szoba ellátással kiadó. Cim a kiadóban 6200
Egy butorozott szoba azonnal kiadó Mezsena-utca 9. 6197
Butorozott szoba november 1-re kiadó — Péterfia utca 14. 2. ajtó 6199
Egy szoba, konyha, speizos lakásomat mellékhelyiségekkel lelépéssel átadom Rudolf-u. 22. Kerekes-telep, 6223
Egy szobát tizenegy butorral átveszek. Lelépést fizetek. Cim a Függetlennél. 6214
Két utcai szoba Piac főtéren kiadó. Wertheim féle pénzszekrény, jég szekrény, facsarógép, templomülés eladó. Értekezni Független Ujság 6210
Butorozott szoba konyhahasználattal nov. 1-re iparos részére kerestetik Erzsébet-utca 44. Korom 6227
Egy kis utcai szobát elcserélek 1 szoba konyhás lakással a Halvan-utcai részen Kar-utca 36 6145
Fővárosiútnak helyiség kiadó a főtéren. Bővebbet Hatvan-utca 22. 6151
Elcserélem sürgősen két szobás, konyhás lakásomat hasonlóval. Cim az Egyetértés kiadóban 6149
Átadok Homokkeri lakásomból 2 szoba, konyhát sertésstartással Miklós-u. 7. 3132

Ajánlat

Ma este nagy hurka-estély 7 órákor Mester-utca 13. sz. vendéglő. 6060
Tűzhelyek, edények, vaságyak, kátránylemezek, mindenféle vasárak legolcsóbban Kormos vaskereskedésben, Csapó-utca 15. 2812
Zongoratanárnő tanítványokat vállal. Zenedében vizsgáztat — Tisztviselőknek nagy kedvezmény. Cim a kiadóban. 2595
Tűzifa legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatánál Fűrőd utca 2. 4369
Tégla és cserép kifogástalan minőségben és jutányosan Tóth Sebestyén teglagyárban kapható. Megbizott Béus József Zódfa-utca 8 4006
Fagymentes sirkövekből nagyraktár a Debreceni Műkőgyárban, Fűrőd-utca 2. 4368
Márványozatok és cementlapok, betonárak kutyurák legolcsóbban kaphatók a Debreceni Műkőgyárnál, Fűrőd-utca 2. 4370
Portlandcement, betonkavics, kátránypapír legolcsóbban kapható a Debreceni Műkőgyárban, Fűrőd-utca 2. 4371
Ha nincsen pénze, megint vehet Kaisernél részletfizetésre. Piac 7. 5565
Kölcsönt adok megfelelő biztosítékra. Ház-telejdonos, Pereces-utca 7. 5979
Almásy saját készítésű cipői a legjobbak Kossuth-utca 13. 5942
Köszönöt, hasáb és aprított tűzifát legolcsóbban azonnal szállít Unio fetelep: Isopotály-telep 1. Telefon 770 6004
Tégla, prima minőségű, legolcsóbban, házhoz szállítva, kapható Szentanna u. 11. Hortobágy teglagyár. 6009
Kárptos munkát jutányosan vállal Nagy Antal, Arany János utca 38. 5325
Szedetlen tej, I. tehénturó, tejfel, I. vaj állandóan kapható Borbély Ferenc fűszerüzletében, Vigkedvű Mihály-utca 25. Telefon 10-96 3121
Benkosztos középidéjű gyermektelen házaspár bérengszának január 1-re felvétetik. Értekezni Bethlen-utca 54 6156
Ügyvédi irodának alkalmas egy szoba kiadó, Deák Ferenc-utca 10 6154

Egy jobb úri házhoz elmennék főzni. Cim Kossuth-utca 38 6132
Házvezetőnek ajánlok vidékre is. Cim az Egyetértésnél 6133
Virágszerepek nagyobb tételekben jutányosan kaphatók Károlyi Ferenc József-u. 6131
Új és használt féderes kocsik raktáron Oláh Zsigmond Rákócy-u. 11. 6208
Perfekt szakácsné Budapestre vagy más vidékre állandó jó helyre ajánkozik. — Cimet kérem „Komoly” jelgére a Független kiadóba leadni 6215
Cipész szeghegy elsőrendű, saját gyártmányu legolcsóbban Veréb-nél, Szappanos-utca 10. 3039
Tűlkáposzta, kelkáposzta, karalábé olcsóbban kila és mássa tételekben kapható Péterfia 19. alatt 3134

Kereslet

Övönöl oklevéllel rendelkező úri lány, aki nemetül is tökéletesen beszél, elmenne gyerek mellé vidéki úri családhoz, ahol családtagnak tekintenék. Cim a kiadóban. 6235
Tiszta literes üvegeket minden mennyiségben a legmagasabb áron veszek a „Hangya” Rozsa-utcai üzlete. 3081
Ólmot bármily mennyiségben veszek könyvnyomda Piac 59.
Vadgesztenyét legmagasabb áron veszek. Esztleg érte megyek. Kállai, Bocskay-tér 5.
Buzát buzakamatra ügyfelei részére átvesz Balázs bank, Piac 89 6027
Rongyot, mosottat, bármely mennyiségben veszek lapunk könyvnyomdája. Piac-utca 59. szám.
Szőlészeti és borászati iskolát végzett nőien fiatal ember szakmájában vagy gazdaságban állást keres Cim a Hajdúföld kiadóban. 3186
Csizmadiaszolgát jó fizetéssel, kvártélyal felvesz Erdélyi Antal, Rakovszky-utca 12. 5907
Központon elsőrangú ipar nagyobbitásához penzes társat keresek. Cim a Tiszántuli Hirlapnál 5929
Jobb leányt, ki háztartási dolgokban is jártas keresek 3 éves leánygyermekhez, Beke Barna gyógyszerész Árpádtér 1 6099
Tanuló fizetéssel felvétetik Bőőr Kálmán fűszerkereskedésbe Csapó 39 6010
Kiszolgáló kisasszony, jó modoru, feltétlen ügyes magas fizetéssel felvétetik Stern festéküzletében Piac 10 6038
Pénztáros kisasszony szép írással felvétetik Stern festéküzletében Piac-u. 10. 6039
Tanulót magas fizetéssel felvesz Bészler és Dávid vaskereskedés. Piac-u. 7. 3101
Nagyobb pénz vagy buzakölcsönt keresek biztosítékra. A kiadóba 6029
Fűszerzakmában jártas csomagoló leány és fiatal angrósegéd felvétetik Adorján és Mandel cégnél 6088

KÖZTISZTVISELŐK

üzleteiben mindenki vásárolhat.

KÖZTISZTVISELŐK

üzleteiben egy métermássa hasábos tűzifa 38.000 korona.

KÖZTISZTVISELŐK

üzleteiben egy métermássa porosz szén 106.000 korona.

KÖZTISZTVISELŐK

üzleteiben egy kilogramm zsír 87.000 korona.

KÖZTISZTVISELŐK

üzleteiben egy liter asztali fehér ó-bor 17.500 korona.

Raktárhelyiség ületünk közelében bére kerestetik. Adorján és Mandel fűszer-nagykereskedés, Piac 83 6091

Fiatallásos rövidtáru segéd állást keres helyben és vidéken, cím a kiadóba 6078

Analóg műhelynek világos, száraz helyiséget keresek központban Simonffy u. 11. asztalos 6661

Vincellért keresek ezeröttszáz négyszögöles szőlő megművelésére. Kap egy szoba konyhás lakást, feles földhasználatot és vincellérbért. Értekezni raponta utca 3 órákor a tulajdonosnál Bethlen utca 67. 6662

Varrónak fehérnemű varráshoz felvételnek Fehérneművállalat Széchenyi-u. 30. 6063

Gomblyuk-kötő leányok felvételnek Széchenyi-u. 80, keresztépület 6063

Szabásznő fehérnemű szabáshoz felvételnek Fehérnemű vállalat Széchenyi-utca 80. 6065

Szűnyegesomósáshoz gyakorlott leányokat felveszek Jablonszky József kir. herceg-utca 40 6113

Hírdetés bejárónót keresek, J. kai-utca 10 6134

Egy kifizető felvétetik Nyugoti-utca 48 6135

Képzésnyelvi és fűtő felvétetik, Kossuth-utca 33 6136

Zongorát, teljesen jókarban levőt megvételre vagy bérebe keresek. Csapó-utca utca 34 6137

31 éves keresztény vallású fiatalember, ki a fűszer, rövidtáru szakmában, sőt az angolban is jártas november 1-re állást keres. Cím az Egyetértés kiadóban. 6141

Olyan szőlőszőlőt tűzifa, szén, alma, burgonya, díó eladására keresünk. Cím az Egyetértés kiadóban 6147

Legnagyobb választék fényképezési cikkekben Berzki műtermében Piac-u. 38. Lemez eladás darabonként is 6195

40-50 holdig a városhoz közel földet tannyal bére vennék Virág-u. 11. 6221

16 család földhasználatúknak fizetéssel felvesz Szikszay József, Attila-tér 5. 6228

Szántót keresünk 42 hold föld szántásra. Jelenkezni vasárnap 11-12 óra között Maróthy György utca 13 szám alatt Erdős egyesületi pénztárnoknál 6229

Erdős urak leány gép- és gyorsírói állást keres. Cím az Egyetértésnél 6218

Jobb leány elmegy gyermek mellé, vidékre vagy tanyára is kimegy. Cím az Egyetértésnél 6198

Szabásznőt keres azonnali belépésre női konfekciós üzlet. Cím a Püggelgen Ujság kiadóban 6226

50 millió korona azonnali kölcsönt heti 2 százalékos kamatozás mellett keresek, cím a Függetlennél megtudható 6224

Kvartélyos felvétetik Vigkedvő Mihály-utca 8 6201

Szűnyeg kabátot, fehér frakk mellényt veszek. Végh, Vár-utca 2 6202

Nőmet kisasszony kerestetik délutáni órákra. C-m az Egyetértésnél 6203

Fényképező géppel ügyes leányt felvesz Berzki műterme, Piac-utca 38 6204

Jókarban levő pianót keresek megvételre, Tócskerti, Margit-u. 8, Hrabeczy 6209

Tiszteletes bejárónót kerestetik könyvvel Péterfia 45, földszint jobbra 6211

Irodista kisasszony pénztárkezelésben jártas felvétetik Faértékesítő és Áruforgalm Rt.-nél Pest-utca 2. Irásbeli ajánlatok személyesen adandók be. 6212

November 1-re bármilyen foglalkozást keres nagy iparvállalat éves bizonyítványal rendelkező 26 éves intelligens, németül és szerbül beszélő fiatalember. Ajánlat fizetés megjelöléssel az Egyetértés kiadóhivatalába „Török” jellegre 6206

161 bevezetett tűzifaigények felvétetik Balassa faterlepen, Szoboszló-ut 3/b. 6205

Gyakorlott munkásokat felvesz Palotay Lajos Kálvintér 5. 6234

**FILCKALAPOK
SVAJCI SAPKAK
BORKALAPOK**
150000 koronáért

Kalapüzem

PIAC UTCA 9.

Házkiszasszonyt megbízhatót keresek kéttagú családdal. Családtagnak tekintik. Je'entkezni Hunyadi utca 6. 6232

Utifarsnót keresek Franciaországba, Mar-seillesbe, ki tud franciául s németül Magoss-utca 18. 6233

Eladás

Hatvan-utca 18. sz. kétemeletes sarokház eladó. Felvilágosítást nyújt dr. Sebestyén ügyvéd. Piac 49. 5995

Eladó a Halápon két hold föld. Ára 26 millió korona. Értekezni Hunyadi u. 15. 6003

Eladó elsőrendű 70 mássa anyaszéna és sarju. Kiadó 10 jószágok őszi legelő a vághid mellett, Diószegi uton. Értekezni Molnár Lukácsnál, Kossuth-utca. Városház alatt. 5984

Jómenetű fűszertel más vállalat miatt eladó. Értekezni A tó utca 26. 5994

Szűnyeg van eladó Unio faterlepen Ispoly-telep 1. 6007

Gyep és velett széna, száma, cukor- és takarmányrépa kisebb-nagyobb tételekben eladó Oláh Sándor, Vámospéres. 3131

Egy Wertheim szekrény eladó Baross u. 14. szám 3135

Eladó gazdasági szerszámok: 6-os eke, vasborona, láncok, lószerszám, ponyva Eprekerti-utca 11-b. 3128

Használt butor és ruhanemű eladó Homok utca 142 3126

Órbor saját termésű, tisztán kezelt 13 hektoliter eladó Miklós-u. 21. 3130

4 Hp. motorkerékpár Moto-Rove eladó — Hadházi-ut 8. 3136

28 HP. macánjáró cséglő garnitúra eladó és egy Wertheim szekrény Miklós-utca 33 6031

Egy háromméteres szövőráma eladó. — Ugyanott zongora gyakorlásra kiadó. József kir. herceg-utca 43. — Jobb oldal. 3089

**A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy cé-
gemet 2028. szám alatt bejegyeztem.
TEGDES JÁNOS női és férfiszabó Péterfia 42
Részletfizetésre is készít mindenféle ruhát**

Cseplőgarnitúra 6-os, komplett, használatos állapotban eladó. Cím az Egyetértésnél 492-

Az István-ut 26 és 28. szám alatti 3400 négyszögöl gyümölcsösök részletekben is eladó. Értekezni lehet Széchenyi-ut 21. Felvilágosítást ad a Hajdúföld kiadóhivatala. 252

Modern egyemeletes ház a központban beköltözhető ötszobás gyönyörű lakással, jóval a formalmi értéken alul sürgősen eladó. Cím a Független Ujság kiadóhivatala. 5324

Tíz hold prima föld, a város alatt eladó. Szentanna 11. iroda. 6005

Bellegelőn 5 hold fekete föld eladó, értekezni dr. Pécsi ügyvéd irodájában Verbőcy-utca 4 6136

Ebédő-, háló-, konyhaberendezéseket egyes butordarabokat eladok, veszek, Széchenyi-utca 8. 2674

Tanyásbirtok Debrecenhez néhány kilométernyire ötven katasztrális hold fekete buzatermő, tisztai lakkal, cselédlakásokkal, gazdasági épületekkel huszonhat vagon búzáért eladó. Máté, Széchenyi-utca 55. 3100

2 mássa ötengeri eladó Boldofalva-u 13 3102

Két jókarban levő polituros ágy eladó. — Rakovszky-utca 37. 6176

Öndődon, a Kádár-dűllőben 20 hold fekete föld eladó. Értekezni Rákóczi-utca 8, keresztépület 6066

Eladó a Vörösmarthy 2 számú ház, 2 szoba, konyha a vevőnek átadó, istálló. 6067

Vadászgyeget, Brownig 12-es eladó. Domb 13, délután 2-4-ig 6068

Plymouth kaksók, kiváló tenyésztések, fajgálambok eladók. Homokkerti, Szabó Kálmán-utca 45 6069

Szacska gyáriag javított, géphajtásra, eladó Kékes utca 85. Kisiparosok gépműhelye 6116

Amatőr fényképezőgép dupla amattignát lencsével, teljes felszereléssel eladó. Gárdos könyvkereskedés. Püspöki pataka 6174

Antik Biedermayer szalon asztal eladó Darabos-utca 48. 6142

Eladó Bellegelőn aszádi köves ut baloldallán 6-ik dűllőben 5 kat. hold új tanya föld. Ára 110 millió korona. Értekezni a helyszínen Vida Imrével. 6158

Buday Eszaiás utca 14-16 számú házasszobák eladó. A telek 600 négyszögöl, melyből 300 négyszögöl szőlővel és bőséges fagyfűmölcsfákkal beültetve. A jókarban tartott lakóház áll három szoba előszoba, konyha, kamara, fürdőszobából. Ezenkívül külön épített mosókonyha, sertésöl, fűskamara, baromfi öli. Értekezni Barna-utca 3. szám alatt a tulajdonosnál 6003

Eladó csinos családi ház azonnali beköltözésre Laktanya utca 11. 6143

Négy hold kitűnő szántóföld város belterületén eladó Sas-utca 4, I. emelet 4 délután 2-3 óra között. 6144

Eladó nagyobb cinkád melegítővel Mezsena-utca 12. 6152

2 kis leány és 2 női téli kabát, gyermekruha eladó. Sas-utca 4, I. em. 6146

Eladó Eötvös-utca 59 számú családi ház azonnali beköltözéssel, lakó nincs, pincehelyiség bármilyen üzem beállítására alkalmas 6159

Eladó szőlő nyaralóval az Ujkertken. — Értekezni Piac 72, Berger 6138

Óriás fikus és aspirisztua eladó Rákóczi-utca 8 szám alatt 6138

Eladó ház többrendbeli egy szobás konyhás lakással Csapó-utcai villamos mellől, ára 190 mm. buza. Értekezni Mezsena-utca 12. 6153

Bihari-telep, Csendes-utca 4. számú ház eladó két szoba konyha, palafedéllel, szoba padimentomos, jóvizű új beton kut, 10 drb sertésnek téglá öli, 418 négyszögöl föld, a telket 3 teleknek lehet felosztani, azonnali beköltözhetésre eladó 6155

Eladó Turul vendéglő berendezéssel Vámospércsi-uton. Értekezni ott lakó tulajdonossal 6139

Egy kitűnő hangu cimbalom eladó. Ugyan ott zongora megvételre kerestetik. — Virág-utca 11 6220

Gyönyörű keményfa teleházszoba olcsón Hatvan-utca 34. 6222

Két jókarban levő polituros ágy eladó Rakovszky-utca 37. 6213

Antik ruhásszekrény eladó. — Maróthy György-u. 5. I. em 6177

Gyökeros bakar szőlővessző eladó. Wesselenyi-tér 7. 6178

Egy ebédő berendezés jutányosan eladó. Degenfeld tér 4. Földszint. 6179

Eladó eketaliga ócska tégla, vasak, egy féderes taliga, cimbalom, antik butor, Zsák-utca 11. 6180

Eladó Pacsirta utca 10. sz. ház, háromnegyed hold szőlő a Csapókerthben, Cim Kigyó u. 16. 6181

Eladó Barna- és Vörösmarthy-utca 13. sz. sarokház 6182

Eladó 300 négyszögöl házhely a Vilmos buszárlaktanyával szemben, Cim Kigyó-utca 13 6183

5 holdról lekasált, félig száraz lucerna eladó. Tócskerti, Margit utca 8. 6184

Egy tiszta új hálószoba butor eladó. Homok-utca 116. 6185

Eladó Csillag-utca 8. számú ház beköltözhető 8 szobás lakással 6161

Vegyés

Önkéntes árverés tartatik a Jánosi-utca 12 számú házra f. hó 23-án, csütörtökön délután 3 órákor a Széchenyi-utca 14 szám alatti ügyvédi irodában. A vevő azonnali birtokba veheti a házat és lakást 3124

Butor diszvasalások, épület vasalások, kárpány fedé lemezek, horgonyozott fonatok legolcsóbban Kovács Gyula vasútelében. Bika mellett sarkon. 4217

Postai fadóboxok kaphatók különböző nagyságban. Könyvnyomda, Piac 59. 6111

Pénz Negyven ötven millió koronát ügyfelem ingatlanra kihelyez, kölcsön ad. olcsó kamatra kisebb összegekben is Pataky, pénzkölcsön közvetítő. Csapó-u. 19. Udvari keresztépület. 6011

Fővárosi lapokra előfizetést, hirdetést felvesz Kovács Hirlapiroda — Postaköltőnincs Piac 42. Posta mellett 3108

Uj és Óboraim kimerését megkezdtem Rákóczi-utca 33 6102

Hat millió kiadok heti kamatra készítőlogra. Cím a kiadóban 6101

Szőlőművelés kis családi lakást, vengyét, kertet kaphat. Cím az Egyetértés kiadóhivatalában. 6140

Irodáim megvanulhat a Nagy Lajos irodában. Veres-utca 9. 6230

Hirdetmény. A Közalkalmazottak Kertegysége felhívja bérlet, hogy parcellaként 150.000 koronát f. évi november hó 15-ig fizessenek be a pénztárnoknál. (Világítási Vállalat üzletében), hogy a föld még őszel szántva és buzával bevethető legyen. — Einökség. 6331

Poloskairást legolcsóbban, mert legolcsóbban végzi felelősséggel vidéken is Szűcsné, Baross-utca 1 3127

Kiadja a Hajdúföld lapvállalat

Központi férfiruha raktáramban

Tisztviselő-
nek árenged-
mény

**INGYEN KAP
EGY ÖLTÖNYT**

ha nálam vásárolt ruhák után kapott névvel ellátott blockot eíteszi, mert, minden 50 block ki lesz sorsolva dr Tóth Endre kir. közjegyző ur jelenlétében és a blockból a szerencsés nyerő 1 öltöny ruhát reklámképpen teljesen ingyen kap.

Ászódi Márton férfi, fiu, gyermekruha áruház

Piac- és Hatvan-utca sarok
(Nagytemplommal szemben)